

Bošnjačka balada

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 16 | Nivo: Internacionalni univerzitet, Novi Pazar

Balada u evropskim književnostima-bez obzira na sve razlike od jedne do druge nacionalne tradicije-predstavlja pjesmu koja kazuje kratko zbivanje, koje naglo započinje u času kada je ono odlučno krenulo bilo propasti, bilo razriješenju. Karakterizacija je svedena na najmanju mjeru. likovi se otkrivaju kroz radnju i izjave. Opis u baladi je kratak i uobičajen, prijelazi između pojedinih prizora su nagli, vremenski pomaci tek naznačeni; ključni događaji i osećanja saopćavaju se u bolnim dijalozima. Baladični način prikazivanja teži postizanju odsječnog, dramskog dojma, s namjernom škrtošću i iznenadnošću.

Termin balada čuva sjećanje na vezu ove pjesme sa plesom (prema tal. Balare-plesati) uz koji je u zapadnoevropskim književnostima pjavana. U južnoslovenskim književnostima u kojima je znatnije nego u zapadnoj evropi balada ukorijenjena u usmenoj književnosti, ova je pjesma-kao vjerodostojno tradicijska tvorevina-pjevana u kolu. Oblikovana je najčešće desetercem, uglavnom epskim rijetko lirskim, te simetričnim i nesimetričnim osmercem i trinaestercem, u rasponu od petnaestak do preko dvije stotine stihova. Pjevana je u kolu ili mimo njega, ali i pojedinačno, muškim i ženskim glasom (ponekad uz okretanje tepsije), te uz pratnju saza, a u novije doba harmonike pa i violine.

U balade spadaju pjesme o nesretnim dragim. Tema smrću rastavljenih zaljubljenika jedna je od najčešće oblikovanih tema u bošnjačkoj usmenoj baladi. Brojnošću zabilježenih inačica izrazito se u bošnjačkom usmenom pjesništvu izdvaja balada o nesretnim dragim koje u smrt tjera naglo razdvajanje, kao posljedica protivljenja majke sinovljevu izboru i nametanja vlastitog. Sačuvan je velik broj varijanti ove teme, počevši od Erlangenskog rukopisa pa do najnovijeg vremena. Pjesme o nesretnim dragima u kojima suprotstavljanje mladićeve majke sinovljevu izboru dovodi do tragičnog kraja, razlikuje se s obzirom na imena junaka i u odnosu na dužinu, ali im je zajedničko da imaju dosta čvrst baladni model, sa više motiva koji predstavljaju njegova jaka mjesta. Mladiću, koji već ima dragu, majka nameće drugu djevojku za ženidbu; sin se protivi majkinom odluci da ode kući ili da uđe u ložnicu dovedenoj; majka ili draga svojom zakletvom primoravaju nevoljnog mladoženju da ode da ode kući skinuti mladu s konja ili da udje u ložnicu dovedenoj; nevoljni mladoženja ne prilazi nevjesti nego se uz pratnju tambure, pjesmom oprašta od drage, zaklinjujući joj se na vjernost: trazi od dovedene nevjeste da otkrije lice, a onda joj priznaje ljepotu veću od one koju ima njegova draga; usmeno ili pismeno poručuje majci kako da ga opremi, kuda da se kreće pogrba povorka i sl. ; ubija se ili umire, nalažući prethodno neželjenoj nevjesti da zataji njegovu smrt, kako bi se zvanice što dulje veselile; ujutro majka dolazi buditi mladence i otkriva sinovljevu smrt; umrlog mladoženju opremaju i ispraćaju prema prema njegovoj želji; draga, koja ne zna za smrt svog nesuđenika na različite načine otkriva njegovu posmrtnu povorku; ubija se ili umire od ljubavnog jada; povorka sa umrlim dragim sačekuje dok opreme i umrlu dragu te ih zajedno ispraćaju i sahranjuju. Tri varijante balade sa temom smrću rastavljenih zaljubljenika koje je zabilježio i objavio Vuk Karadžić, zapravo pripadaju skupini pjesama sa muslimanskom tematikom, uobličeni izvan muslimanske sredine. Nije opravdano svrstati ove pjesme među bosnjačke balade jer ih nije uobličio bošnjački usmeni pjesnik. Naime, uvodi se ekavica u dvije varijante (pogrešni oblici turcizma) koji nisu svojstveni muslimanskoj sredini kao i pojedinosti u vezi sa sahranom nesretnih zaljubljenika koje su strane toku islamske sahrane (mrtvački sanduk umjesto tabuta, djevojke među pratiocima u pogrebnoj povorci).

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com